

KESKKONNAMÕJU EELHINNANG

1. Kavandatav tegevus, selle asukoht ning seos strateegiliste planeerimisdokumentidega

Detailplaneeringuala hõlmab Jõiste külas Lautri katastriüksust tunnusega 40302:001:0207, (pindala 8498 m², 100% elamumaa sihtotstarbega) ja Mere katastriüksust tunnusega 40302:001:0227 (pindala 10284 m², 100% maatulundusmaa sihtotstarbega). Esitatud taotluse kohaselt on detailplaneeringu eesmärgiks katastriüksuste liitmine, liitmise tulemusel moodustatava katastriüksuse sihtotstarbe määramine, ehituskeeluvööndi vähendamise ettepaneku esitamine, elamu ja abihoonete ehitusõiguse ning arhitektuursete tingimuste määramine, liikluskorralduse põhimõtete määramine, tehnovõrkude, trasside ja tehnorajatiste asukoha määramine, hoonestuse ja haljastuse põhimõtete ja ulatuse määramine, keskkonnanõuete seadmine planeeringuga kavandatu elluviimiseks, seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevate kitsenduste ja servituutide ulatuse määramine.

Lautri katastriüksus piirneb põhja poolt Mere (40302:001:0227, 100% maatulundusmaa) ja Jänese (40302:001:0228, 100% maatulundusmaa) katastriüksustega, lõuna poolt Sadama (40302:001:0208, 100% maatulundusmaa) ja Silla (40302:001:0209, 100% maatulundusmaa) katastriüksustega, ida poolt 21129 Orissaare-Leisi-Mustjala teega (40302:001:0371, 100% transpordimaa) ja lääne poolt Triigi lahega. Mere katastriüksus piirneb põhja poolt Kase-Andruse (40302:001:0585, 100% maatulundusmaa) katastriüksusega, lõuna poolt Lautri (40302:001:0207, 100% elamumaa) katastriüksusega, ida poolt Jänese (40302:001:0228, 100% maatulundusmaa) katastriüksusega ja lääne poolt Triigi lahega.

Vastavalt alal kehtivale Paaste puhkepiirkonna üldplaneeringule (kehtestatud Leisi Vallavolikogu 20.11.2001 määrusega nr 21, edaspidi nimetatud *üldplaneering*) asub planeeringuala osaliselt kaitsehaljastuse maal (HK), 50% suvemajade maal (S) ja 50% looduslikul puhkehaljasmaal (HM). Ehitusalad on mõeldud väikeelamute ja suvemajade rajamiseks. Suvemajade ja väikeelamute ehitusalad koos loodusliku puhkehaljasmaaga tuleb kujundada raiete, metsaaluse koristamise ja kuivenduse tulemusel elamiseks sobivaks looduslikuks õuemaaks. Raided ei tohiks ületada krundi piires 30% kasvava metsa mahust. Detailplaneeringu üheks eesmärgiks on esitada ettepanek vähendada ÜP-s määratud ranna ehituskeeluvööndi ulatust huvitatud isiku taotluse alusel planeeritava hoonestusala ulatuses olemasolevate õuealade vahel. Planeeritav elamu on kavandatud olemasolevate Lautri ja Mere katastriüksuse piirile. Lautri kinnistu suvemaja kuulub likvideerimisele. Lähtuvalt looduskaitseaduse §-st 34 on ranna kaitse eesmärk rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine. Ehituskeeluvööndi vähendamine ei mõjutaks oluliselt looduskooslusi ega nende säilimist. Inimtegevusest lähtuv kahjulik mõju on seotud valdavalt teatava inimkoormuse suurenemisega planeeritaval hoonestusalal. Samas on kavandatav tegevus mahult väike ja seetõttu on ka mõjud väheolulised. Planeeritav hoonestusala ei ole tallamise suhtes tundlik ning arvestades ühe elamu ja abihoone kavandamise mahtu ranna-alale, siis ei ole tõenäoline, et kaasnev tallamiskoormus ületaks koosluse taluvuse piire. Hoonestuse asukoha

planeerimisel on arvestatud ehitamiseks sobilike looduslike tingimuste ja suhteliselt kõrge reljeefiga merepinna suhtes. Olemasolevate õuealade vahele jääv ala on sobilik uue elamu rajamiseks, kuna kõrghaljastus seal on osaliselt likvideeritud ja elamu rajamisel hoonestusala keskossa moodustuks kompaktne õuemaa. Saare maakonnaplaneering 2030+ alusel *asuvad kinnistud väärtuslikul maastikul.*

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanjuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi nimetatud *KeHJS*) kohaselt tuleb koostamise käigus koostada keskkonnamõtjude strateegiline hindamine juhul, kui detailplaneeringu alusel kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju või kui kavandatakse tegevust, mis võib üksi või koostoimes teiste tegevustega eeldatavalt oluliselt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala. Keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

2. Planeeringuala kitsendused ja kommunikatsioonid

Planeeringuala maaüksustele ulatuvad ranna piirangu- ja ehituskeeluvöönd (Joonis 1), kus tegevusi reguleerib Looduskaitseadus. Detailplaneeringuga soovitakse ehituskeeluvööndit hoonestusosalal vähendada. Lautri maaüksusel on olemasolev puurkaev PRK0016958 sanitaarkaitsealaga 10 m (Joonis 2) ning Mere maaüksusel asub puurkaev PRK0021766 sanitaarkaitsealaga 50 m (Joonis 3). Kuna eeldatavasti tavamajapidamise veetarve puurkaevust jääb alla 10 m³ ööpäevas, on mõistlik kaevu andmed korrigeerida ning asendada sanitaarkaitseala hooldusalaga (10 m). Veeseaduse § 151 alusel on veehaarde sanitaarkaitsealal on majandustegevus keelatud, välja arvatud veehaarde ehitamine, teenindamine ja kasutamine; sanitaarkaitseala hooldamine, metsa hooldamine, rohttaimede niitmine ja niite koristamine või äravedu, õiguspäraselt ehitatud ehitise kasutamine ja muu ehitisega seonduv tegevus kavandatud viisil, kui ehitis ei põhjusta vee kvaliteedi halvenemist, teadustöö tegemine. Sanitaarkaitseala asukoht kitsendab ka reoveesüsteemide asukohavalikut, reostusohklikud objektid (mh. kanalisatsioonirajatised) peavad asuma väljapool sanitaarkaitseala. Mõlemad kinnistud Piirnevad läänest Väinamere hoiualaga (KLO2000339) ning III kaitsekategooria liigi hingi (*Cobitis taenia*) leiukohaga.

Joonis 1. Maa-ameti kitsenduste kaart (14.11.2022 seisuga)

Joonis 2. Lautri maaüksusel asuv puurkaev (Kerli Kuusk, 16.11.22)

Joonis 3. Mere maaüksusel asuv puurkaev (Kerli Kuusk, 16.11.22)

3. Planeeringuala keskkonnatingimused

Planeeringuala asub Saaremaa valla Jõiste küla põhjapoolses osas, 21129 Orissaare-Leisi-Mustjala tee ja Triigi lahe vahelisel alal. Hoonestusalalt mereni on veidi üle 80 m. Juurdepääs planeeringualale on Silla ja Lautri kinnistutel asuv kruusatee (Joonis 4). Kinnistud asuvad hoonestatud kinnistu kõrval (Jänese kinnistu).

Katastriüksus asub OÜ Eesti Geoloogiakeskuse poolt koostatud Saare maakonna põhjavee kaitstuse kaardile tuginedes kaitsmata põhjaveega alal. Kaardi andmeid kinnitavad ka alal asuvate puurkaevude läbilõiked, millele tuginedes asub aluspõhja kivim (dolomiit) 0,8 – 1,0 m sügavusel maapinnast.

Mere kinnistul on absoluutkõrgus vahemikus 0-3,5 m ning Lautri kinnistul 0-6 m. Hoonestusala on valdavalt lage vaheldudes mõnede üksikute mändidega (Joonis 5), kinnistutel asub võsastunud männimets üksikute kuuskedega. Kaitstavaid taimeliike planeeringualal Keskkonnaregistri andmetel ei leidu. Küll aga on planeeringualast idas Väinamere hoiuala (Joonis 6), mis on elu- ja toitumisaigaks mitmetele linnuliikidele, seejuures ka kaitsealustele liikidele (täpsemalt tuleb neist juttu punktis kuus).

Käesoleva detailplaneeringuga ei planeerita tegevus, millega kaasneks kallasraja sulgemine. Planeeringualal ei ole ajalooliselt paiknenud juurdepääs kallasrajale ning detailplaneeringuga seda sinna ka ei kavandata.

Joonis 4. Vaade planeeringualale suunaga idast läände, näha on ka planeeringualale viiv kruusatee (Kerli Kuusk, 16.11.22)

Joonis 5. Vaade planeeringualale suunaga põhjast lõunasse, näha on ka planeeritava hoone asukoht (Kerli Kuusk, 16.11.22)

Joonis 6. Vaade planeeringualal Triigi lahe suunas, mis kuulub Väinamere hoiuala koosseisu (Kerli Kuusk, 16.11.22)

4. Planeeritud tegevusega kaasnevad mõjud

Planeeritud tegevusest tulenevad mõjud võib laias laastus jagada kaheks: ehitusaegsed ja ehitusjärgsed mõjud. Ehitusaegsed mõjud on intensiivsemad kui ehitusjärgsed, kuid samas lühiajalised ja lõppevad hoonete ning rajatiste valmimisega. Algamise taotluse kohaselt ei plaanita maaüksusele rajada keskkonnale ohtlikke või keskkonda reostavaid objekte - tegemist on üksikmajapidamisega.

4.1. Mõju põhja- ja pinnaveele

Planeeringuala paikneb kaitsmata põhjaveega alal. Reostatud pinnase kohta andmed puuduvad. Esitatud andmetele tuginedes paikneb alal kaks reoveesüsteemi: mõlemad on septik-imbsüsteemid, mis ei ole nõuetekohaseks reovee kohtkäitlusviisiks kaitsmata põhjaveega aladel, kus pinnasesse on lubatud immutada vaid eelnevalt bioloogiliselt puhastatud reovett. Pidades silmas piirkonna pinnakatte paksust ning aluspõhja kivimi lasumissügavust, vajab alale omapuhasti paigaldamine suublaga pinnases täiendavalt immutusala maapealsesse peenraste tõstmist. Samuti ei ole tagatud ala põhjaosas piisav vahekaugus kaevude ning reoveesüsteemide vahel (veeseaduse § 127 lg 1 ja 2). Detailplaneeringus kavandatakse planeeringualale nõuetekohased vee- ja reoveekäitlussüsteemid, arvestades ka kõrval asuvate kinnistute puurkaevude ja reoveesüsteemidega. Järgides kehtivaid reovee kohtkäitlusele esitatavaid nõudeid planeeringuala reovee kohtkäitluse lahendamisel ja nõuetele mittevastavate reoveesüsteemide likvideerimisele esitatavaid nõudeid, ei ole oodata olulisi negatiivseid mõjusid põhja- ja pinnaveele. Reoveesüsteemide rajamise või ajakohastamisega kaasneb lühiajaline negatiivne ehitusaegne mõju, kuid laiemas plaanis võib lugeda reoveekäitluse nõuetele vastavusse viimise mõju põhja- ja pinnavee kvaliteedile pigem positiivseks.

4.2. Mõju maavaradele

Keskkonnaregistri andmetele tuginedes ei leitud planeeringualal maardlaid ega kaevandamisväärsed maavarasid. Planeeringuga kavandavate tegevustega ei kaasne maa-ainese ega maavarade otsesest arvestatavat kaevandamist. Mõningane maavarade kasutamise vajadus võib tekkida seoses ehitustegevusega. Erinevate ehitustööde käigus kooritavat pinnast võib ära kasutada krundi piires, väljaspool maaüksust maa-ainese kasutamiseks on vajalik Keskkonnaameti luba.

4.3. Mõju pinnasele, taimestikule ja loomastikule

Peamine mõju pinnasele ja taimestikule kaasneb hoonete, rajatiste ja sinna juurde kuuluvate tehnosüsteemide rajamise etapis. Ehitustegevuse käigus on oht pinnase saastumiseks territooriumil ladustatavate ja kasutatavate kemikaalidega (nt kütused). Ehitustegevuse käigus hävineb paratamatult olemasolev haljastus planeeritavate hoonete ja rajatiste alusel alal ning ka vahetus naabruses võib ehitustehnika tallamise ja materjalide ladustamise tõttu kahjustuda osa taimestikust.

4.4. Mõju välisõhu seisundile

Märkimisväärset õhusaastatuse suurenemist planeeringuga ei kaasne. Tegemist on üksikmajapidamisega, mille juures õhusaaste on tavapärase keskmisele majapidamisele ning ei oma seega olulist mõju.

4.5. Jäätmetekkega seonduvad mõjud

Jäätmete sorteeritud kogumine peab toimuma vastavalt jäätmeseaduses ja valla jäätmehoolduseeskirjas toodud nõuetele. Planeeringuga kavandatav tegevus ei suurenda märkimisväärselt jäätmeteket. Jäätmete käitlemist kohapeal ei kavandata ja jäätmetekke mõju

avaldub jäätmete lõppkäitleja juures. Kavandatav tegevus ei oma seega eeldatavalt jäätmetekkest tulenevat olulist negatiivset mõju keskkonnale.

4.6. Müra, vibratsioon, valgus-, soojus- ja kiirgussaaste ja visuaalne mõju

Käesoleva planeeringuga ei ole ette nähtud tegevusi, mis põhjustaksid olulist mürataseme suurenemist piirkonnas. Mürataseme ajutist tõusu võib ette näha ehitusperioodi jooksul planeeringu ellu rakendamisel. Planeeringuga kavandatuga ei ole ette näha ka vibratsiooni, valgus- soojus- ja/või kiirgussaaste tekkimist. Hoonestusalal on planeeritud maha võtta seal kasvavad puud, kuid teiste kinnistutega eraldavad hoonestusala metsaribad, seetõttu ei esine ka olulist visuaalset mõju.

5. Tegevusega kaasnevate avariiolekordade esinemise võimalikkus

Ehitustegevus on üks avariide ja tööõnnetuste rohkeim tegevusvaldkond. Avariid võivad esineda kõikjal, eriti töötamisel erinevate seadmete ja mehhanismidega, kuid ka kemikaalide ja kütuste käitlemisel. Transpordi puhul pole välistatud õnnetusoht liikluses. Samas, kõigi nõuete täitmisel ei tohiks tavapäraselt eelpool kirjeldatud olukordi ette tulla ning tegemist saab olla vaid hädaolukordadega. Nende juhtumise tõenäosus on väike seetõttu, et planeeritavad tööd on lühiajalised ning nõuetest kinni pidades on minimeeritud ka avariiolekordade esinemise võimalused. Ohutustehnika jälgimisel ja tehniliselt korras masinate kasutamisel on avariit tekkinud ja saasteainete levik pinnasesse või vette ning sellest olulise reostuse tekkimine ebatõenäoline.

6. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Natura 2000 on üleeuroopaline kaitstavate alade võrgustik, mille eesmärk on tagada haruldaste või ohustatud lindude, loomade ja taimede ning nende elupaikade ja kasvukohtade kaitse.

Natura 2000 loodusalad ja linnualad on moodustatud tuginedes Euroopa Nõukogu direktiividele 92/43/EMÜ ja 79/409/EMÜ. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse alusel on keskkonnamõju hindamine vajalik juhul kui kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada Natura võrgustiku ala.

Detailplaneeringuala kinnistud piirnevad läänepoolt Väinamere hoiualaga. Väinamere hoiuala kuulub ühtlasi ka Natura 2000 võrgustikku Väinamere linnualana ja Väinamere loodusalana.

Väinamere hoiuala

Väinamere hoiuala kaitse-eesmärk on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide – veealuste liivamadalate (1110), liivaste ja mudaste pagurandade (1140), rannikulõugaste (1150*), laiade madalate lahtede (1160), karide (1170), esmaste rannavallide (1210), püsitaimestuga kivirandade (1220), merele avatud pankrandade (1230), väikesaarte ning laidude (1620), rannaniitude (1630*), püsitaimestuga liivarandade (1640), jõgede ja ojade (3260), kadastike (5130), lubjarikkal mullal kuivade niitude (6210*), lubjavaesel mullal liigirikaste niitude (6270*), loodude (6280*), sinihelmikakoosluste (6410), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510), puisniitude (6530*), allikate ja allikasooda (7160), liigirikaste madalsooda (7230), vanade loodusmetsade (9010*) ja puiskarjamaade (9070) kaitse; II lisas märgitud liikide – hallhülge (*Halichoerus grypus*), läänemere viigri (*Phoca hispida bottnica*), teelehe-mosaiikliblika (*Euphydrys aurinia*), suur-mosaiikliblika (*Euphydrys matorna*), kauni kuldkinga (*Cypripedium calceolus*) ja madala unilooga (*Sisymbrium*

supinum) elupaikade kaitse, samuti nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ I lisas nimetatud linnuliikide ja I lisas nimetatuta rändlinnuliikide elupaikade kaitse.

Linnuliigid, kelle elupaiku kaitstakse, on: soopart (*Anas acuta*), luitsnökk-part (*Anas clypeata*), piilpart (*Anas crecca*), viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), rägapart (*Anas querquedula*), rääkspart (*Anas strepera*), suur-laukhani (*Anser albifrons*), hallhani (*Anser anser*), väike-laukhani (*Anser erythropus*), rabahani (*Anser fabalis*), kivirullija (*Arenaria interpres*), sooräts (*Asio flammeus*), punapea-vart (*Aythya ferina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), merivart (*Aythya marila*), hüüp (*Botaurus stellaris*), mustlagle (*Branta bernicla*), valgepõsk-lagle (*Branta leucopsis*), sõtkas (*Bucephala clangula*), niidurüdi (*Calidris alpina schinzii*), suurrüdi (*Calidris canutus*), väiketüll (*Charadrius dubius*), liivatüll (*Charadrius hiaticula*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), välja-loorkull (*Circus cyaneus*), aul (*Clangula hyemalis*), rukkirääk (*Crex crex*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), kümnokk-luik (*Cygnus olor*), lauk (*Fulica atra*), sookurg (*Grus grus*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), kalakajakas (*Larus canus*), tõmmukajakas (*Larus fuscus*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), plütt (*Limicola falcinellus*), vöotsaba-vigle (*Limosa lapponica*), mustsaba-vigle (*Limosa limosa*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), mustvaeras (*Melanitta nigra*), väikekoskel (*Mergus albellus*), jääkoskel (*Mergus merganser*), rohukoskel (*Mergus serrator*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), kormoran ehk karbas (*Phalacrocorax carbo*), tutkas (*Philomachus pugnax*), plüü (*Pluvialis squatarola*), tuttpütt (*Podiceps cristatus*), naaskelnokk (*Recurvirostra avosetta*), hahk (*Somateria mollissima*), väiketiir (*Sterna albifrons*), räusktiir (*Sterna caspia*), jõgitiir (*Sterna hirundo*), randtiir (*Sterna paradisaea*), tutt-tiir (*Sterna sandvicensis*), vööt-põdsalind (*Sylvia nisoria*), tumetilder (*Tringa erythropus*), mudatilder (*Tringa glareola*), heletilder (*Tringa nebularia*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*).

Väinamere linnuala

Liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on soopart e pahlsaba-part (*Anas acuta*), luitsnökk-part (*Anas clypeata*), piilpart (*Anas crecca*), viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), rägapart (*Anas querquedula*), rääkspart (*Anas strepera*), suur-laukhani (*Anser albifrons*), hallhani e roohani (*Anser anser*), väike-laukhani (*Anser erythropus*), rabahani (*Anser fabalis*), hallhaigur (*Ardea cinerea*), kivirullija (*Arenaria interpres*), sooräts (*Asio flammeus*), punapea-vart (*Aythya ferina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), merivart (*Aythya marila*), hüüp (*Botaurus stellaris*), mustlagle (*Branta bernicla*), valgepõsk-lagle (*Branta leucopsis*), kassikakk (*Bubo bubo*), sõtkas (*Bucephala clangula*), niidurisla e rüdi e niidurüdi (*Calidris alpina schinzii*), suurrüdi e rüdi e suurrisla (*Calidris canutus*), väiketüll (*Charadrius dubius*), liivatüll (*Charadrius hiaticula*), mustviires (*Chlidonias niger*), valge-toonekurg (*Ciconia ciconia*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), välja-loorkull (*Circus cyaneus*), aul (*Clangula hyemalis*), rukkirääk (*Crex crex*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), kümnokk-luik (*Cygnus olor*), valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), põldtsiisitaja (*Emberiza hortulana*), lauk (*Fulica atra*), rohunepp (*Gallinago media*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), sookurg (*Grus grus*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), kalakajakas (*Larus canus*), tõmmukajakas (*Larus fuscus*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), plütt (*Limicola falcinellus*), vöotsaba-vigle (*Limosa lapponica*), mustsaba-vigle (*Limosa limosa*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), mustvaeras (*Melanitta nigra*), väikekoskel (*Mergus albellus*), jääkoskel (*Mergus merganser*), rohukoskel (*Mergus serrator*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), kormoran e karbas (*Phalacrocorax carbo*), tutkas (*Philomachus pugnax*), hallpea-rähn e hallrähn (*Picus canus*), plüü (*Pluvialis squatarola*), tuttpütt (*Podiceps cristatus*), väikehuik (*Porzana parva*), täpikhuik (*Porzana*

porzana), naaskelnokk (*Recurvirostra avosetta*), hahk (*Somateria mollissima*), väiketiir (*Sterna albifrons*), räusktiir e räusk (*Sterna caspia*), jõgitiir (*Sterna hirundo*), randtiir (*Sterna paradisaea*), tutt-tiir (*Sterna sandvicensis*), vööt-pöösälind (*Sylvia nisoria*), teder (*Tetrao tetrix*), tumetilder (*Tringa erythropus*), mudatilder (*Tringa glareola*), heletilder (*Tringa nebularia*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*).

Väinamere loodusala

I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid Väinamere looduslal on veealused liivamadalad (1110), jõgede lehtersuudmed (1130), liivased ja mudased pagurannad (1140), rannikulõukad (*1150), laiad madalad lahed (1160), karid (1170), esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga kivirannad (1220), merele avatud pankrannad (1230), soolakulised muda- ja liivarannad (1310), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (*1630), püsitaimestuga liivarannad (1640), jõed ja ojad (3260), kuivad nõmmes (4030), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad - 6210), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270), lood (alvarid - *6280), sinihelmikakooslused (6410), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (*6530), rabad (*7110), allikad ja allikasood (7160), lubjarikkad madalsood lääne-mõõkrohuga (*7210), nõrglubja-allikad (*7220), liigirikkad madalsood (7230), lubjakivipaljandid (8210), vanad loodusmetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soolehtmetsad (*9080), rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad - *9180), siirdesoo- ja rabametsad (*91D0) ning lammi-lodumetsad (*91E0);

II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on hallhüljes (*Halichoerus grypus*), saarmas (*Lutra lutra*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), viigerhüljes (*Phoca hispida bottnica*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik võldas (*Cottus gobio*), jõesilm (*Lampetra fluviatilis*), harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*), emaputk (*Angelica palustris*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), nõmmnelk (*Dianthus arenarius subsp. arenarius*), roheline kaksikhammas (*Dicranum viride*), kõnt-tanukas (*Encalypta mutica*), soohiilakas (*Liparis loeselii*), madal unilook (*Sisymbrium supinum*), püst-linalehik (*Thesium ebracteatum*), jäik keerdsammal (*Tortella rigens*), teelehe-mosaiikliblikas (*Euphydryas aurinia*), suur-mosaiikliblikas (*Hypodryas maturna*), paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*), vasakkeermene pisitigu (*Vertigo angustior*), väike pisitigu (*Vertigo genesii*) ja luha-pisitigu (*Vertigo geyeri*).

Kavandatava tegevuse mõju kaitstavatele aladele ja liikidele

Lautri ja Mere maaüksustel planeeritud ehitustegevus ei asu kaitstavatel aladel ega kaitstavate liikide leiukohtadel. Seetõttu ei ole oodata, et seoses planeeringu elluviimisega kaasneksid Väinamere hoiualale (kaasa arvatud Väinamere linnuala ja Väinamere loodusala) ning hingi levikule ebasoodsad mõjud, kuna hoiuala ning liigi leiukoht asub planeeringualast piisavalt kaugel ning ei planeerita tegevusi, mille tulemusel võiksid mõjud ulatuda hoiualani ning liigi leiukohani. Detailplaneeringuga ei ole ette nähtud juurdepääsu kallasrajale, seetõttu ei kaasne kaitstavatel aladel ega kaitstava liigi leiukohtadel täiendavat külastuskoormust.

7. Kokkuvõte ja järeldus

Planeeritava tegevusega ei kavandata keskkonnaohtlikke tegevusi ega vastavate objektide rajamist, seepärast olulisi negatiivseid mõjusid antud detailplaneeringu kehtestamisega ette näha pole.

Keskkonnamõju eelhindangu tulemusel ei ületa kavandatav tegevus eeldatavalt tegevuskoha keskkonnataluvust, sellel puudub oluline kumulatiivne mõju, see ei sea ohtu inimese tervist, kultuuripärandit ega vara. Puudub oluline mõju Natura 2000 võrgustiku kaitse-eesmärkidele.

Detailplaneeringul puudub piiriülene mõju ja lähtuvalt kavandatava tegevuse iseloomust oluline strateegiline mõju maakondliku või omavalitsuse territooriumi mastaape silmas pidades.

Lähtuvalt eeltoodust on Saaremaa Vallavalitsus seisukohal, et käesoleva detailplaneeringuga kavandatava tegevuse elluviimisega ei kaasne eeldatavalt olulist negatiivset keskkonnamõju ning keskkonnamõju strateegilist hindamist ei ole põhjust algatada.

Koostaja: Kerli Kuusk

Looduskasutuse- ja kaitse peaspetsialist